

XIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov angaaende Landboernes Forpligtelse til at yde Pligtkjørsler og Pligtarbejde i offentlige og kommunale Diemed m. m.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 2die Marts 1874).

Det er nu tredie Aar, at dette Lovforslag har været Gjenstand for Folkethingets Behandling, og heri turde maaske være tilstrækkelig Grund til ikke vidtløftig at gaa ind paa Sagens Enkeltheder og de derom førte gjentagne Forhandlinger. Udvalget skal derfor indskrænke sig til følgende Bemærkninger:

Udvalgets Flertal (Udvalget med Undtagelse af L. Larsen) anerkjender det Principrigtige i de Formaal, Forslaget tilsigter ved alt Naturalarbejdes Afsløsning eller deis Betaling af Kommunens Kasse. Særlig anerkjender nogle Medlemmer af Udvalget det Hædige i denne Betaling af Naturalarbejdet, fordi Byrden derved fordeles ligeligere, idet den kommer til at bæres efter Skatteevnen. Men Hindringerne for en saadan Ordnings fuldstændige Gjenemsjæelse ere paa flere Punkter i høi Grad vanskelige at overvinde. Dette er ogsaa anerkjendt i selve Lovforslaget, idet § 25 fastholder Kjørsler in natura i kommunale og offentlige Diemed. Desuden er der paa mange Steder en Tilbøielighed hos selve Befolkningen til ikke for Eiden at benytte de i Lovforslaget givne Regler for Præsteringen af flere Ubesler og navnlig af Snekastning, hvorfor ogsaa Udvalget kun kan billige, at § 24 tillæber den fortsatte Anvendelse af de ældre Regler. Naar denne Anvendelse i Lovforslaget er begrændset ved Tidspunktet for den mellemkommunale Beskatningslovs Fremkomst, mener Udvalget, at det, da en sliq Lov ikke er forelagt Thinget, vil være rettest at ændre Lovforslaget paa dette Punkt saaledes, at den der nævnte, aldeles ubestemte Tidfrist falder bort; ligeledes har man anset Ansættelsen af Husmænd uden Jord og Ind-

siddere til lige Arbejde med Husmænd med Jord af indtil fulde 4 Ekpr. Hartkorn at være for høi og passende at kunne nedfattes til det Halve. Endelig har et Flertal i Udvalget anset Slutningsbestemmelsen i § 24, sidste Stykke, for ubillig og mener derfor, at al Forpligtelse her bør bortfalde. Den førstnævnte af disse Ændringer bevirker imidlertid, at Bestemmelserne i § 24 naturligt henføres under § 3, hvortil Udvalget stiller det fornødne Ændringsforslag. — Et Mindretal (Lange og N. Jensen) finder, at hvor Snekastningsarbejdet, skal betales, bør Snefogden ogsaa være berettiget til at forlange Betaling for det med hans Stilling forbundne Arbejde, og har derfor stillet Ændringsforslag i denne Retning til § 2.

Et større Snekastning paa Landeveiene i og for sig skulde begrunde et Tilskud fra Amtsreparationsfonden, har Udvalget ikke kunnet finde rigtigt, hvorimod det erkjender, at der kan være Grund dertil, naar Snekastningsbyrden i sin Helhed paa Grund af Snekastning paa Landeveiene for en enkelt Kommune naaer op til en uforholdsmæssig Størrelse. Det har derfor stillet et Ændringsforslag i saa Henseende til § 8.

De Bepværing eller Klager, som i Henshold til § 31 maatte blive indstillede til Amtsraadets Afgjørelse, maa om muligt helst afgjøres i dettes første ordinære Møde. Dette søges mulig gjort ved en Ændring til § 31. Erfaringen har vist, at i adskillige Egne have Gaardbrugere og andre Tyendeholdere først flere Dage ind i November Maaned faaet det paaregnede Folkehhold for Winterhalvaaret; for nu saa vidt muligt at faae alt arbejdspligtigt Mandskab med paa Li-